

[Socialministeren.]

reformkommissionen. Jeg kan herom hen- vise til de bemærkninger, der er fremsat i socialministeriets skrivelse af april 1966, som er optrykt som bilag 2 i betænkningen. Jeg vil gerne yderligere fremhæve, at administrationsreformen alene sigter mod en effektivisering og en forbedret koordinering på centralt plan og således fortsat giver mulighed for en udvikling i retning af at henlægge yderligere opgaver til kommunale eller statslige, regionale eller lokale organer. Efter min bedste overbevisning vil gennemførelse af lovforslaget ikke på noget punkt lægge hindringer i vejen for socialreformkommissionens arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om revalidering. (Om revaliderings- og forsorgsdirektoratet).

Ændringsforslagene nr. 1-3, § 1, således ændret, og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om invalidepension m. v. (Om invalideforsikringsfonden).

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ungdomsklubber m. v. i Grønland.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 105) findes i tidenden sp. 3291, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 969).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Rosing: Udvalget har holdt tre møder og har herunder haft samråd med ministeren, og som vi allerede under første behandling af lovforslaget har konstateret, er der enighed om at gennemføre lovforslaget. Vi grønlandske medlemmer er tilfreds hermed.

Denne enighed er et udtryk for forståelse af behovet for afhjælpning af lokale mangelen i ungdomsarbejdet i almindelighed og behovet for intensiveret indsats i løsningen af ungdomsproblemerne i særdeleshed. I en tid, da store årgange tropper hurtigt op i de større bebyggelser i Grønland, anses en hurtigere etablering af de omhandlede lokaler ikke alene som en nødvendighed, men også som en lige så berettiget investering som i skoler, fabrikker og boliger. Det er kun beklageligt, at et sådant lovforslag ikke er fremsat i folketinget betydelig tidligere. Jeg ved meget vel, at andre ønsker har trængt sig på før. For mig, der allerede for 6 år siden har gjort opmærksom på, at staten burde yde tilskud til fremskaffelse af sådanne lokaler, vil gennemførelsen af lovforslaget virke som en landvinding i arbejdet for den unge og kommende generation.

I udvalgets betænkning er der givet udtryk for det ønskelige i at de påtænkte bygninger og lokaler finder anvendelse for passende foranstaltninger ud over de i lovforslaget nævnte. Jeg er ganske overbevist om, at dette vil finde sted i rigt mål, når denne lovgivning er gennemført og

[Rosing.]

sådanne lokaler er rejst, indrettet til forskellige formål. Lokalemangel af denne art har jo i flere år hæmmet og begrænset indsatsen i ungdomsarbejdet, så arbejdet ikke kunne udfolde sig.

Et forhold vil jeg ved denne lejlighed beklage, nemlig at bestemmelsen i § 9, stk. 1, ikke er paralleliseret med bestemmelsen i § 2, punkt 2, som bl. a. siger: „Der må ikke i klubberne drives agitation for politiske eller religiøse retninger“, mens § 9, stk. 1, indeholder bestemmelsen om, at landsrådet kan yde tilskud på 75 pct. til dækning af børne- og ungdomsforeningers udgifter til lokaler og udendørsanlæg, der ejes af foreningen eller lejes hos andre. Selv om det sidste punktum i § 9, stk. 1, som siger, at et sådant tilskud skal ydes, hvis det lokale oplysningsudvalg anbefaler det, kan betragtes som en slags sikring for, at man fra offentlig side ikke yder noget tilskud til eventuelle politiske foreninger, ville det efter min mening have været en klar retningslinje, hvis der i denne bestemmelse stod, at tilskudsordningen ikke gælder for politiske foreninger. Hermed vil jeg på ingen måde undervurdere landsrådets egen bedømmelse af enhver sag vedrørende ydelse af tilskud til foreninger; men en klar bestemmelse kan virke overbevisende både på dem, der agter at søge en støtte, og på dem, der skal anbefale en ansøgning.

Partidannelsen er jo en kendsgerning i Grønland, så man må forudse, at der i den kommende tid kan dannes politiske ungdomsforeninger. Det må vi også være forberedt på ved udformningen af et sådant lovforslag.

Knud Hertling: Desværre har jeg på grund af sygdom ikke været i stand til at deltage i udvalgets gennemgang af de enkelte paragraffer i lovforslaget. Efter afgivelsen af betænkningen er jeg imidlertid blevet opmærksom på et par problemer, som jeg mener vi i udvalget bør se på mellem anden og tredje behandling.

De to problemer, jeg ønsker at rejse, knytter sig til lovforslagets § 9.

For det første tales der om, at landsrådet kan yde tilskud på 75 pct. til dækning af børne- og ungdomsforeningers udgifter til lokaler og udendørsanlæg. Såfremt landsrådet yder et sådant tilskud, refunderer staten landsrådet de 50 pct. af tilskuddet. Denne bestemmelse betyder formentlig efter formuleringen, at landsrådet enten kan nægte at give tilskud eller give et tilskud på 75 pct. Hvis landsrådet siger ja til at give dette tilskud, har staten pligt til at refundere 50 pct. af tilskuddet til landsrådet. Der er dog den mulighed, at landsrådet, f. eks. på grund af pengemangel, kan sige, at det kun kan yde 50 eller 60 pct. i tilskud; men da loven er formuleret sådan, at rådet kun kan yde tilskud på 75 pct., hvis det altså i det hele taget ønsker at give tilskud, løber man den risiko, at landsrådet må afslå ansøgningen om tilskud. Hvis formuleringen kan fortolkes på den måde, at landsrådet kan yde mindre tilskud end de 75 pct., kan stk. 2 i § 9 bevirke, at staten nægter at give refusion, idet forudsætningen for statens refusionspligt er, at landsrådet yder tilskud på 75 pct. Dette problem kan vi komme uden om ved at anføre i paragraffen, at landsrådet kan yde tilskud på indtil 75 pct., men det spørgsmål kan vi som sagt formentlig se på igen i udvalget.

Et andet problem er, om det af § 9 på tilstrækkelig klar måde fremgår, at der også kan ydes tilskud til anlæg af indendørs idrætsanlæg. Jeg mener, at man ved fortolkningen af udtrykket „lokaler“ i § 9, stk. 1, sammenholdt med § 12, stk. 2, kan nå frem til, at disse anlæg falder ind under bestemmelsen; men tvivl herom kan opstå, og jeg synes, at vi i udvalget skal forsøge at fjerne dette tvivlsspørgsmål.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen): Må jeg allerførst takke, fordi man har foreslået at fremme dette lovforslag, der jo var henvist til det samme udvalg, som behandlede de grønlandske skolelovsforslag.

[Ministeren for Grønland.]

Jeg er ganske enig i de synspunkter, der er kommet til udtryk i betænkningen, og vil også drage omsorg for, at der til sin tid gives den fornødne instruks herom, allerede af den grund, at enhver form for tomgang, når det drejer sig om at udnytte lokaler, som det siges, til „passende“ foranstaltninger ud over dem, der er nævnt i lovforslaget, vil være meningsløs. At egentligt klubarbejde vil være det primære, står klart; men dernæst bør der formentlig, som det har været nævnt i udvalget, gives et fortrin til andet supplerende oplysningsarbejde, oplysningsarbejde, der sigter på en videregående erhvervsuddannelse; det vil jo i givet fald også aflaste de specielt indrettede kursuslokaler til dette særlige formål. Men herom skal der som sagt blive givet den fornødne instruks.

Jeg tror, at hr. Knud Hertling med sin omtale af § 9 har peget på et problem, der nok kan gøre krav på overvejelse. Når det tilskud, landsrådet kan yde efter § 9, stk. 1, er maksimeret, kan det ikke have været hensigten dermed; at statens refusion kun skal ydes, hvis det maksimerede landsrådstilskud, d. v. s. de fulde 75 pct., stilles til rådighed; men på den anden side mener jeg, at statsrefusion efter stk. 2 fortsat skal styres af det faktiske tilskud fra landsrådet. Jeg er imidlertid, som det blev ønsket, parat til at se på dette forud for tredje behandling. Jeg mener ikke, at § 9, stk. 1, om uændørsanlæg kan give anledning til nogen tvivl, men også det kan vi naturligvis prøve at få afklaret, hvis det skønnes nødvendigt.

Derimod vil jeg være meget betænkelig ved at gå ind på den tanke, som hr. Rosing har givet udtryk for ved i forslagets kapitel II at foreslå indført en, lad mig kalde det neutralitetsbestemmelse, hvorefter der ikke skal kunne drives agitation for politiske og religiøse retninger, som det siges i § 2, punkt 2. Udvalget har jo netop, som allerede nævnt, i sin betænkning peget på, at man bør have en fuld udnyttelsesgrad af de lokaler, der her kan komme på tale. Man må forudse, som også hr. Rosing antydede, at den kommende tids udvikling på Grønland vil medføre, at der opstår forskellige interesseorganisationer også med en politisk idé, og det kan ikke være i overensstemmelse

med en demokratisk tankegang at udelukke sådanne organisationer fra, hvis der i øvrigt er plads og mulighed derfor, at få husly, uden at man skal blande sig i deres interne arbejde. Jeg vil også gerne sige, at så vidtgående som neutralitetsbestemmelsen er udformet i kapitel I — den skal i øvrigt ses i lyset af, at der til det arbejde, der er omhandlet i kapitel I, kan ydes tilskud til driften af det lokale arbejde — vil konsekvensen være den, at man kan yde husly f. eks. til visse afholdsforeninger, mens man for at være helt konsekvent i så fald skulle udelukke Blå Kors, der er en kristelig afholdsbevægelse. Man skulle sige ja til spejderbevægelsen, sige nej til KFUMs ungdomsarbejde, og jeg tør slet ikke tænke på konsekvenserne, hvis man skulle diskriminere politiske organisationer, hvis sådanne skulle komme på tale. Derfor vil jeg gerne henstille til fornyet overvejelse for hr. Rosing, at han frafalder det ønske, han her har givet udtryk for.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-14, ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf og § 15 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om leje.

(Lovforslaget (nr. 176) findes i tillæg A, sp. 2289; fremsættelsen i tidenden sp. 5221).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidst på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

(Lovforslaget (nr. 177) findes i tillæg A, sp. 2341, fremsættelsen i tidenden sp. 5221).